

OVER DE VOORSTELLING NOG EEN LAND – Claudine Simon

Tekst voor kinderen en leerkrachten

Hier gaat het over de piano

De piano is een toetsinstrument. Om een klank te produceren, drukt de pianist(e) op een toets. Vervolgens slaat een hamer tegen een snaar. Wanneer je het rechterpedaal indrukt, wordt de klank verlengd; wanneer je het linkerpedaal indrukt, wordt de klank gedempt. De piano is een polyfoon instrument, dat betekent dat je meerdere noten tegelijk kan spelen. Omdat je op een piano tegelijk een melodie, begeleiding en ritme kan spelen en zowel zacht als hard kan klinken, past de piano bij veel verschillende muziekstijlen.

Op het podium speelt Claudine Simon met het geluid van een pianoklavier, maar er zijn geen snaren meer! We horen alleen het geluid van de houten (en ivoeren) toetsen dankzij microfoons die onder het klavier verborgen zitten. Zo begint de voorstelling. Deze klanken vormen muziek en geven ons al een eerste indruk van wat we nog komen gaat.

Daarna zien we kleine sculpturen die speciaal voor de voorstelling werden gemaakt. Alle onderdelen komen uit een piano: hamertjes, zwarte en witte toetsen, kleine stukjes mechaniek... Zo laat de artieste ons de binnenkant van een piano zien. Deze kleine sculpturen lijken soms op grappige figuren, mooie patronen of mysterieuze voorwerpen – en af en toe duikt er iets onverwachts op. Dit kleine universum komt tot leven dankzij het spel van licht en schaduw. Je mag zelf verhalen verzinnen bij de schaduwen die verschijnen en weer verdwijnen.

Wat zit er eigenlijk in een piano?

Als we het deksel van een vleugelpiano optillen en naar binnen kijken, zien we het volgende:

- **De snaren:** dunne metalen draden die strakgespannen zijn. Ze gaan trillen als je ze raakt en maken dan geluid.
- **De hamertjes:** kleine met vilt beklede hamertjes die tegen de snaren slaan wanneer je een toets indrukt.
- **De toetsen:** de lange witte en zwarte toetsen waarop je je vingers plaatst – vroeger gemaakt van hout en ivoor.
- **Het mechaniek:** een systeem van kleine hefbomen die de toetsen met de hamertjes verbindt. Eigenlijk is het een kleine fabriek binnenin de piano!

In de voorstelling heeft Claudine al deze onderdelen verzameld en omgevormd tot sculpturen en personages. De piano werd dus uit elkaar gehaald... om een ander "leven" op het podium te creëren.

EEN VOORSTELLING DIE KLANK EN LICHT VERBINDT

Op het podium zien we een spoor met een treintje en twee spelers die samen spelen. Ze spelen met het treintje, de schaduwen en de klanken van de piano. Zo ontstaat een stoet met de onderdelen van de piano.

In de voorstelling wordt met geluid en beeld gewerkt. Het doet denken aan schimmenspel, ook schaduwtheater genoemd. Dat komt uit Azië. Schaduwen verschijnen op een scherm door figuren die voor een lichtbron worden gehouden. Daarnaast is het ook objectentheater, want je ziet de spelers zelf voorwerpen bewegen op het podium.

Na de scène met het treintje volgen verschillende verhalen, alsof ze uit een droom komen, met mooie muziek erbij. We horen die muziek via zes luidsprekers. Soms lijkt het geluid van links naar rechts te gaan, of het klinkt alsof het door de hele zaal beweegt. Het lijkt wel alsof de muziek rond jou wandelt!

Door de combinatie van muziek en bewegende schaduwen wordt het publiek helemaal ondergedompeld in een bijzondere en poëtische wereld.

We horen allerlei herkenbare geluiden: stadsgeluiden, geluiden uit de natuur en dieren. Soms ook moeilijke of spannende geluiden, zoals oorlogsgeluiden. En soms net rustige, geruststellende geluiden. We horen ook vreemde talen. Die talen klinken als muziek op zich.

Het verhaal op het podium is woordloos. Kinderen mogen dus zelf invullen wat er gebeurt! De muziek en de geluiden geven enkel richting en aanwijzingen.

Muziek en geluid? Is dat hetzelfde?

Een geluid is iets dat je hoort: een deur die dichtslaat, een hond die blaft, of regen die valt.

Muziek is een groep geluiden die iemand (een componist of componiste) op een bepaalde manier ordent om iets te laten voelen of vertellen. Dat kan mooi zijn, rustig, spannend, grappig of soms een beetje vreemd.

Claudine gebruikt pianogeluiden, maar ook geluiden van overal ter wereld. Zo maakt ze een bijzondere klanksfeer die past bij wat je op het podium ziet.

Op het einde van de voorstelling is er ook een klein eerbetoon aan de beroemde Franse componist Maurice Ravel. Hij hield ervan om te spelen met verschillende klanken en kleuren in muziek. Hij schreef ook muziek voor kinderen, onder andere *L'Enfant et les sortilèges* (*Het kind en de betoveringen*).

Claudine gebruikt een stukje uit zijn *Concerto in G* (geschreven in 1931), meer bepaald het rustige deel, *Adagio assai*. Dat is een lange, zachte melodie die bijna lijkt te zweven. Herken jij het?

“Nog extra land” – maar waar ligt dat land?

Deze uitdrukking komt van Serge Daney, een bekende Franse filmcriticus. Hij gebruikte die om te praten over wat kunst ons kan geven: nog een wereld, een extra wereld, een wereld die je kan ontdekken als je ervoor openstaat.

Claudine gebruikt dit idee om over muziek te spreken. Muziek in je leven hebben, is alsof je een extra wereld krijgt van gevoelens en ervaringen. Het is een wereld die bijzonder en verrassend is, maar die na een tijd ook vertrouwd kan aanvoelen.

Het gaat niet alleen om wat je hoort. Het is ook een manier om te leven, te kijken, te luisteren en te voelen. Een wereld die je beetje bij beetje leert kennen en die helemaal van jou kan worden.

In de voorstelling spelen vreemde talen ook zo'n rol. Een taal horen die je niet begrijpt, is een bijzondere ervaring. De woorden klinken anders en laten je dingen op een nieuwe manier voelen en zien. Elke taal brengt haar eigen klanken en manieren van denken mee. Kortom: het is alsof je even in een andere wereld bent.

En jij? Is er muziek, een taal of een geluid dat jou ooit het gevoel gaf dat je even op reis ging zonder echt op reis te zijn?

Een woordje uitleg over de muzikante

Claudine Simon is een artieste, pianiste en componiste die werkt op het raakvlak van muziek, theater en beeldende kunst. Ze is geïnteresseerd in verborgen geluiden, in klanken die we normaal niet horen – zoals het zachte geluid van een pianotoets die wordt aangeraakt, of het gekraak van een voorwerp dat voorzichtig wordt bewogen.

Met *Nog een land* wilde ze onderzoeken wat er gebeurt wanneer een instrument uit elkaar wordt gehaald, getransformeerd en opnieuw uitgevonden. Wat blijft erover van een piano wanneer je er niet meer op de “gewone” manier op kan spelen? Kan hij ons dan toch nog verhalen vertellen?